

Nr 548

Av herr **Larsson** i Stockholm, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 106, angående ombildning av Stockholms högskola till universitet, m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 106 föreslås att Stockholms högskola den 1 juli 1960 ombildas till ett statligt universitet. I samband därmed föreslås en utflyttning av läroanstalten till Frescatiområdet å norra Djurgården. Det blivande universitetet skall förläggas inom det område, som nu upptages av Experimentalfältet. För uppförande av studentbostäder har ett angränsande av staten ej tidigare disponerat område föreslagits, det s. k. Lappkärrsberget.

För Stockholms invånare är den mark det här rör sig om, norra Djurgården, en ytterst värdefull tillgång för rekreation och friluftsliv. Förutom att terrängen ur natursynpunkt är vacker och omväxlande med skog, åkrar, ängar, berg och vatten, innesluter den även många kulturminnen. Tyvärr anfrätes markarealen alltmer på grund av olika institutioners markbehov. Det område som nu avses att tagas i anspråk för själva universitetet har emellertid inte heller tidigare under många år varit tillgängligt för allmänheten och är därför av mindre betydelse i detta sammanhang. Annorlunda förhåller det sig med det markutrymme som skulle ställas till förfogande för studentbostäderna. Det är ett ur både natur- och kultursynpunkt värdefullt område. Därtill kommer risken för ständigt uppkommande nya krav i fråga om såväl bostäder som utrymmen för sport och annan fritidsverksamhet, affärer och annat. En studentstad av större format inom dessa delar av tidigare orörd djurgårdsmark får förödande verkan för ostört friluftsliv och rekreation och begränsar ytterligare möjligheterna härtill inom Stockholms norra omgivning.

Det är därför med besvikelse jag erfar att chefen för ecklesiastikdepartementet inte gått djurgårdsnämnden till mötes när den uttalar att det är »nödvändigt att redan nu fastslå, att den markreservation på lång sikt, som göres för högskolan, i allt väsentligt icke får i framtiden överskridas. Det bör sålunda icke vara möjligt att — såsom den föreliggande utredningen av ytterstadsalternativet antyder — betrakta angränsande delar av Djurgården som markreserver för framtida utveckling av högskolan». Departementschefen säger beträffande detta: »Enligt min mening kan man icke nu taga någon slutgiltig ställning till detta spörsmål. — — —»

Att ett statligt universitet är behövt inom Stockholmsorten är odiskutabelt, men ur kommunikationssynpunkt behöver det naturligtvis inte ligga inom staden Stockholms gränser. I bostadshänseende hade det kanske varit lyckligare om det placerats i någon av grannkommunerna, exempelvis Solna eller Sundbyberg. Huruvida andra skäl gör detta omöjligt undandrar sig mitt bedömande. Aktuell är emellertid studenternas trångboddhet i Stockholm, nyligen illustrerad vid ett möte anordnat av Stockholms studentkårers centralorganisation. Där framgick att enligt en »katastrofplan», som uppgjorts av organisationen, där dock medtagits såväl de här berörda planerna på studentbostäder som förslag på andra områden (även inom Djurgården!), det ändå omkring 1970 skulle saknas ca 2 800 bostäder.

Mot bakgrunden av den redogörelsen samt uppgiften i propositionen att endast omkring hälften av studenterna vid högskolan är hemmahörande i Stockholm ställer man sig frågande till lämpligheten av en dimensionering av universitetet, som kan aktualisera krav på ytterligare markförvärv. Det kan väl knappast vara motiverat med ett universitet i Stockholm för ett så stort antal landsortsstudenter, under det att andra städer med bättre bostadsmöjligheter med glädje skulle ta emot ett universitet men har ringa utsikter att få ett dylikt önskemål beaktat. Det står för övrigt i dålig samklang med den strävan att utflytta statliga verk och institutioner från huvudstaden, som i andra sammanhang råder. En begränsning av det blivande universitetets tillväxt bör enligt vår mening mycket väl kunna ske.

Med anledning av det ovan anförda hemställer jag,

att riksdagen måtte uttala, att ytterligare markförvärv än de ovan berörda för det blivande universitetet eller dess studenters räkning icke är att påräkna inom Djurgårdens område.

Stockholm den 14 april 1959

Martin Larsson